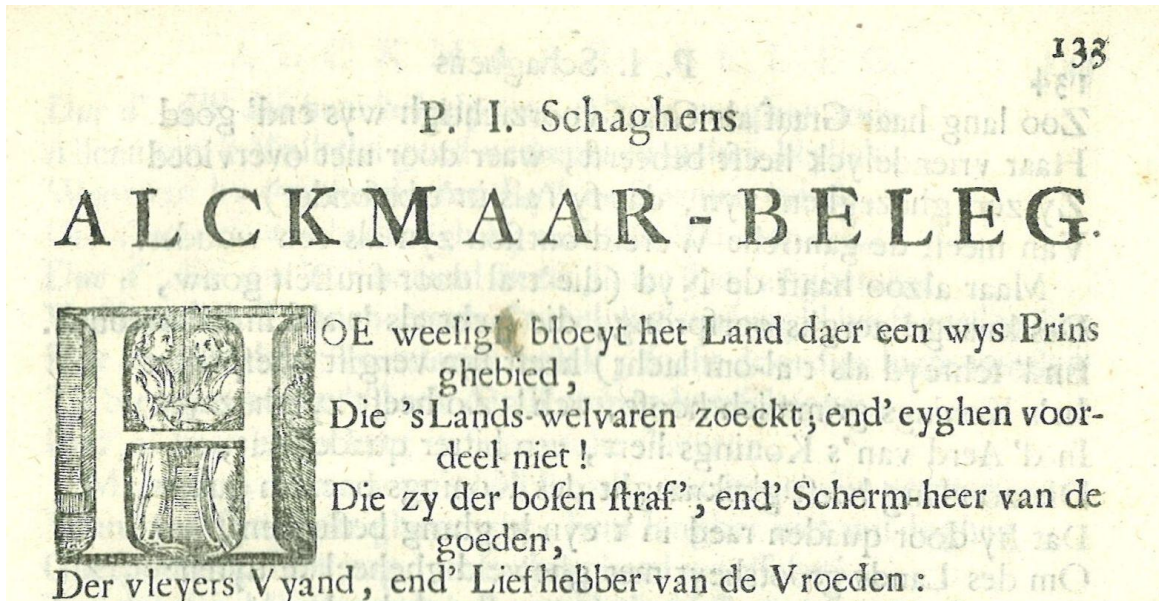

Pieter Janszoon Schaghen: Alckmaar-beleg

Heldendicht over het beleg van Alkmaar, opgenomen in:

Kronyck van Alckmaar, met zyn dorpen, ende de voornaamste geschiedenissen desselfs, van 't beginsel der bouwinge der voorsz. stadt Alckmaar, tot den jaren 1658, door C. van der Woude. 2e druk, Amsterdam, Steeve van Esveldt; Alkmaar, Jacob Maagh, 1743. Pag. 129-152.

Bibliotheek: 2 E 17

De eerste druk van dit gedicht verscheen in 1615 (bibliotheek: 1 D 35). Van deze uitgave is ook een gemoderniseerde transcriptie gemaakt door Marijke Joustra, Regionaal Archief Alkmaar. Samen met afbeeldingen van de originele pagina's is hiervan een digitaal bladerboek vervaardigd:

http://issuu.com/archiefalkmaar/docs/bladerboek_alkmaar-beleg_1615_7634d5413ce18f

Transcriptie: transcriptiewerkgroep Regionaal Archief Alkmaar, juni 2010.

Achtbare, wyse, voorsienighe Heeren, myne Heeren
de Burghemeesteren, de lyf-tochtiger Stadt
A L C K M A A R.

De vermaerde, wel-spreekende Cicero, zegt: Datter gheen peryckel zoo groot en is, datmen behoort te vreezen, in 't verweeren zyns gheboortlycke Vader-Stads; want die in 't beschermen van de selvige, weyghert te sterven, die sterft ook t' samen met de zelfde: Daerom (zegt hy voorts) is het beter te sterven voor veelen, dan met veelen. En Sin-spreucke (waerlyck) die alle groot-hertige Vader Stads-lievende Personen eyghen toe komt: maer wie doch eyghentlycker, dan V.E. vroomhertighe Burgerye van dit V.E. zuyselrycke Alckmaer? Hebben zy niet door hare uyt-muntende kloeckmoedigheyd (onder 't voorzichtig wys belyd, haerder E.E. Overheyden) zeer manlyck af-gheweert, dien bloedighen Spaanschen storm; ende schandelyck doen op breken, dat lang-durigh dicht Beleg waer mede zy Anno 1573 vervaerlyck mede beset waren? Een Vroome daad wisselyck: haer in alle deughd-lievende Na komers (als in eenen levendigh-verthonnende Spieghel) bespeuren moghen, wat dat de eedel-hertighe ghemoeden al vermoghen, in 't heftigh verdedighen van haare oude verwurvene Stads-vryheyden: in 't hittigh beschermen van haare waerde Huys-vrouwen end' wel lieve Kinderen ende in 't yverigh voor staan haarder recht-zinnigher Godes dienst: ende dat, om in zoete Vader-landsche vryheyd, een Spaansche dwinge-lands Inquisitische Slaverneye t' ontghaan. Het is wel zoo, dat hier gheen nydigh-hartige quaad-spreeckers, ende Spaans-ghesinde-verbastaerde-Hollanders ontbreken, die deze manlycke vroome-daad meer achten aan-ghegaan te zyn, uyt een onrechtvaerdighe lust om heerschen, dan om rechtvaerdelyck beheerst te te werden: ghelyck sy te dien eynde bedecktelyck by-brengen, de Klaagh-reden Platonis sijnestyds, seggende:

Indien men vond een Land, vol deughden-rycke Menschen,
Men zoud voorzeecker daer, nae 't kussens ontslag wenschen;
Ghelyk men nu met voor-besteken onrecht recht,
End' Moyt-vaan in de vuyst, om 't kussensomslag vecht.

*Maer wie en siet doch niet, dat sulcke quaad-tongighe menschen, mee
uyt*

uyt Passie, dan nae reeden spreken? ende dat (moghelyck om hare bloode voor-looping en de schandelycke Stadt verlating eenghsins te verschoonen: het welcke de manhafige Werck-daad U.E. vroomhertiger Burgeren klaarder (dan met eenighe woorden ghedaen kan worden) beantwoordet; ende wiens Vroom-dadigheyd gheen Stad en hoeft te wycken Welckers ghedenck-waerdigh Beleg (in Maet-ghedicht beschreven) ick U. E. met goeder herten toe-eyghene, als die my daer toeverplicht vinde, door het vreedzaam gheniet, dat ick neffens myne Mede-burghers gheniete: Ten anderen, omdat het U. E. eygentlycken toe-komt, als die Ampts-halven het Hoofd deser kloeck hertigher Burgerye verthonende zyt, om welcker kloeck-heldische vroomicheyd, ick U. E. bidde dit myn kleyne Werck in dancke te willen ontfangen, het welcke (al-hoe-wel kleyn) ghewichtigh werd, door de manlycke grootheyd U.E. kloeckmoedighe Burgerye: ende het welcke beschut zynde onder de vleughelen U.E. wel toe-gheneyghde goed-gunstigheyd, den gantschen al bedillende Wereld-wegh, onbescha-dicht zal moghen bewandelen. Achtbare, wyze, voorsienige Heeren, de God des vredes geve, dat U. E. vreedzame regieringe, lang vreedzamelick mach duren, en altyd strecke tot dien oude vreedsame wel-stand, daer U.E. vreedzame Stadt van oudts-her altyd van de gansche wereld voor beroemt is geweest: op dat U. E. , goede Burgerye altyd behoude mach, met alleene hare behoorlycke Burgerlycke Vryheyden; maar oock hare recht-ge zuyverde Gods-dienst, diese zoo manlyck en yverich met goed en met bloed verweert hebben ende noch zo trouwelyck zoeken te bewaren, teghen alle moyt-zuchtinge uyt-heemsche Huurlingen, die (als een zeker dichter zingt)

Vol Huurlingschen yvers, van de waerheyd in gods Kerck
 Haar gaan veynsen harde dryvers, zoo lang als men loont haer werck;
 Maar so 's looners wind aars weze gaat, als weerhaans, ooc so drayen;
 Die om weynich Gouds bestryden, Godes kerck aan alle zuyden,
 Die bedeckt vol onghevals, brenghen Kerck ende Land om hals.

Den selfden Vreede-God, behoede V.E. Vrede-stadt voor zoodanighe schadelycke pesten, ende gunne V. E. hier alzo te regeren, dat U. E. hier na onsterfelyck met hem mooght regeren, int onsterfelyck leven: Het welcke van harten wenscht

V.E. Dienstwillighe onderdaan
 P.I. Schaghen:

Hoe weeligh bloeyt het Land daer een wys Prins ghebied,
 Die 's Lands-welvaren zoekt; end'eyghen voordeel niet!
 Die zy der bosen straf, end' Scherm-heer van de goeden,
 Der vleyers Vyand, end' Liefhebber van de Vroeden:
 Die Koning van sich selfs, d'ondeughden eer wegh-schaft
 Door sijn goe voorgang, dan door harde keuren straft
 Die kleyn is sijn hart, maar in sijn aansien deftigh:
 Die 't goed hart van zyn volck heeft tot lyf-wachten treftich:
 Die zich vernoecht met zyn bepaalde Heerschappy:
 Die sijn volck wel beheerst, doch laet Consciency vry:
 Die denckend dat hy staat in 't oogh van alle menschen,
 Wel doet dat hy behoort, niet dat hy wel soud wenschen.

Maar wat een Hel ist daer men onder een Tyran
 Zyn leven lang verslyt; die niet en zoecket dan
 Zyn eyghen voordeel, met de schaa' van 's Lands werlvaren.
 Die als een Nero wreed, noch kleyn noch groot ghaat sparen,
 Iaa met zyn eyghen Zoon: Die met bloedschand besmet,
 Siet op eer' noch op trouw', op reghel noch op wet:
 Die, schoon, omcingelt met lyf-wacht end' Hellebaerden,
 Vreest 't Volck stil-zwyghend meer, dan hy kan 't volck vervaerden.
 Die d'Amptem duyverkoopt, end' noch veel roems verdient
 Door 't schatten van sijn Volck te knaghen tot 't ghebient.

Dit weeten al de wyd-beroemde Nederlanden,
 Diens melck end' heunigh schier liep over haar zee's stranden,

Zoo

Zoo lang haar Graaf als Graaf voorzichtig wys end' goed
 Haar vriendelyck heeft beheerst; waer door met overvloed
 Zy zoo ghezeghent zyn, dat sy (als in 't besonder)
 Van meest de gantsche Wereld ontsien als een wonder.

Maar alzoo haast de Nyd (die 't al door-snuffelt gouw,
 Des knaagd zorghs oorsprong, die lacht als 't al schreyd in rouw
 End' schreyd als't al-om lacht) heeft sijn vergift ghespreydet
 In 's Konings grimmich hooft, och! Zo heeft zy ghezaydet
 In d'Aerd van 's Konings hert, een bitter quade haat,
 Die zoo lang heeft gheknaaght des Konings boezem quaat,
 Dat hy door quaden raed in 't eynde ghing besluyten,
 Om des Lands-grootsheyt met gheweld gheheel te uyten:
 Om zoo te heerschen met een Opperste ghebied,
 Dat hy 's Lands vryheyd mocht heel maken zoo tot niet.
 Dies heeft hy d' Hartogh wreed van *Alva* neer-ghezonden,
 Die, hadd' hy macht nae wil ghehad, hadd' 't Land verslonden,
Duc d'Alv' die 't Land voorhield 't verbeuren end' 't verlies
 Haars Vryheyts, zoo van 't Land, als van 't vergulden Vlies,
 Als van 't groot Leuvens School; schoon datse by den Koning
 Besworen waren self: dies hy haar zonder schooning
 Beheerschen woud' als een heel nieuw verkreghen land,
 Waar door hy daadlyck heeft verjaaghd, verwoest, verbrand,
 Gheruyt, gherooft, verkracht gheplondert end' ghevanghen,
 Ghepynt, onthooft, verbrand, gerabraakt, end' ghehanghen,
 Ja alle dwingelandschap bedreven wreedelyck,
 Aan alle Staten oock, soo wel aan Arm als Ryck,
 Aan Edel, als On-eel, aan Iongen als aan Ouwen,
 Aan Weeuwen, Wezen, als aan Mannen, Maaghden, Vrouwen:
Duc d'Alv', die booghen dorst, in sijnen Tafel-reen
 Dat hy had achthien duyst, ghedood om 't Gh'loof alleen:
Duc d'Alv', voor wiens geld-zucht, noyt Man kost sijn goed wachten
 Syn Vrouw noch Dochters niet voor sijn geyl vrouw-verkrachten,
 Syn eyghen leven oock, niet voor sijn bloed-dorst boos:

Duc

Duc d'Alv' die hem behulp met valsche tuyghen loos,
 Alleen om 't Vollicks goed verbeurt te maken blylick,
 Waer van hy oversond, een lyst na Spanjen tylick,
 Die 'sJaerlick wel bedroegh by tachtich Tonnen schats
Duc d'Alv' die 't Neerland heeft, in ses Jaar af-gheschat
 Vyf-hondert Tonnen-gouds, 't welck d'oorlogh' heeft verslonden:
Duc d'Alv' die 't Neerlands volck, socht door sijn loose vonden
 Te brengen onder 't Jock des Konings heerschappy,
 End' al haar leven lang in Spaansche slaverny,
 Maar gh'lyck een weel'ghe Heynst, die boven sijn vermoghen
 Werd van sijn Heer gheverght, hem langher niet wil doghen
 Ghespoort op sijne rug, maer steygherd vreesselyck,
 Tot dat sijn Meester valt hol-over-bol in 'tslyck,
 End' vryheyd voelend, neemt de Toom op sijne tanden,
 Vlucht met een ren, ghelyck een schim, zoo dat de Landen
 Hem schynen veel te nauw; daer dan de meester bang
 Pooght om dat weer met list te krygen onder dwang,
 Doch alzo haast hy schynt de toom te willen grypen,
 Wup, speelt het Paerd, end' stelt van nieuws weerom de pypen,
 Het slaat 't hooft inde neck, en 't toont sijn achter-ghat,
 Het smyt fel achter uyt, end' houd noch wegh noch pat
 'T vlucht alseen blixem snel, 't licht tot de buyck sijn voeten
 End' 't doet de Kyckers (die om haer kyck lust te boeten
 aen beyde zyden staan. Vol achter-dencken naar,
 Vol angst, vol schrick, ende zorgh) heel tuym'len d'een op d'aar;
 Want door sijn vaerd zoo schynt het zelf sich zelfs te ontsnappen,
 End' werpt een wolck van stof op in de lucht door 't schrappen,
 'T bestroyt de wegh langhs met sijn roockich, pruysschend schuym.
 'T Raackt uyt 't ghesicht, en 't springht, veld in, veld uyt, op 't ruym:
 De Meester volght op 't spoor; maer 't Paerd wel trots ghehavent
 Om-kyckend, staat end' schud sijn leden dat het davert,
 'T krult op sijn mane steyl, 'twrenst brenst, 't briest, 't pruyst zeer blyd
 End' moedich, schynt sijn Heer te trotsen tot den stryd.

Al-

Alzoo oock 't Nederland, dat (machtig end' voorsichtigh)
 Ghewoon was neven sijn Lands-heer, 's Lands-zaken wichtigh,
 Te schicken na des Lands bezworen Vryheyd oudt,
 Verwierp rechtvaerdelyck, den Opper-heers-lust stout
 Der Spanjaards trotzigh, met haar *Inquidity* bloedigh,
 End' hebben onder den Nassouschen Here ghoedigh,
 Den Spaanschen dwingeland kloeck-moedigh wederstaan,
 Om in 's Lands-vryheyd soet de Slaverny t'ontghaan.

Maer gh'lyck een felle Leeuw, die syn Aes komt t'ontsnappen
 Uyt sijne klauwen scharp, seer yslick wreed gaat stappen
 Met schrickelyck ghebrul, nae sijn verloren Aas,
 Zoo komt *Duc d'Alba*, met een woedend wreed gheraas
 Om t'overvallen snel de Vry-Neerlandsche Steden,
 Die voor haar Vryheyd elck om 't zeerst manlyck streden:
 Als onder and'ren heeft kloekmoedelyck betoont
 De stadt van Alckmaar vroom, Stadt, die te recht ghekroont
 Mach zyn met Palmen-kroon, als oud Win-teyckens Teycken
 Voor hen, die door vroom-daad man-haftigh die bereycken.

Om *Alckmaar* was het Hoy zoo haest niet van het veld,
 Oft *Don Fredric* en heeft het met sijn krygs-gheweld
 Al om end' t'om bedeckt, zoo dat sijn Legher machtich,
 (Met Spietsen op-gherecht) een Hout-bosch scheen dor-achtigh,
 Want hy als Overst'end' *Noircarmes* Lieutenant,
 Met *Bracamont*, *Velasc d'Ivar*, *Romer*', bemant
 End' d'Heer van *Goignes*, met *La Motte*, de om vechten
 Tot Outdorp laghen meest, met vyftich Vaan Voet-knechten,
 Vier-hondert Ruyters noch: *Fernando* lach t'Huyswaerd
 Met sijn acht Vaand'len: Tot Sint Packraas lach bewaart
Polwyler met Acht Vaan: t'Koe-dyck de twee *Baroenen* :
 Van *Liques* end' *Chevraulx*, met twintigh vaan *Bartoenen*:
 Tot Berghen, *Capres* met thien vaend'len *Walen*: Voort
Fronsberghs end' *Oversteyns* volck in de Nieuwe-poort;
 Die t' samen hondert, een end' twintigh vaand'len maackte,
 Wiens

Wiens Mannen-tal ontrent de Sesthien-duysent raackte,
 Voorwaar een sulcken schoon end' hupschen Legher, dat
 Schier gantsch Europa in dat zelfde scheen vervat:
 Want *Don Fredric* had schier, zoo veelderley gheslachten
 Als ALCKMAAR Mannen hadd' bequaam om Storm te wachten.
 In *Alckmaar* was ontrent, de derthien hondert man
 Goe weerbaer Burghers, met een Kryghs-mans-hoop maar van
 Acht hondert Knechten sterck: de Gouverneur der Stede
 Was *Kabbeljau*; *Sonbergh* zyn Lieutenant: oock mede
 En was de Stadt niet zeer van voorraad wel voorsien,
 Dies niet te min ghingh elck bezorghen het ghemien:
 Ghelyck men bezigh siet, met gantsche vlyt de Byen
 In 't wercken van haar Was, dat sy zeer kunstigh vlyen
 Tot stercke Woonings, end' Borstweren van haar Stadt:
 Zoo sietmen d' Alckmaars med' arbayden ghauw end' radt,
 Door Starckten-bouwers-konst aan Borst-weers end' Bolwercken,
 Om den vervallen Wal, voor 's Vyands Schut te stercken,
 Iaa sonder eens t' ontzien de huysen aen de Wal
 Met aerd' te vollen vol: De Smidts, Zwaerd-veghers al
 Versmee'n 't Ploegh-yser; oock den Zeyn tot Spietsen, zwaerden,
 End' veghen't roest-gheweer, end' slypen d' Hellebaerden:
 Daer den Gheel-gieter ghiet door konst end' arbeyt ghauw
 Van veel klinck-klocken een luyd-donderigh Kartouw:
 D'een Burgher hier sijn kost, daer d'aer sijn goed op-hemelt,
 Zoo dat het hier al woelt, zoo dat het hier al wemelt;
 Gelyckmen inden Ooghst, de *Mieren* krelen siet
 In 't rycke Koren-land, daer elck hem ghauw voorsiet
 Met sijn kleyn koren last, dat sy in haer hol draghen,
 End' met haer beckjen scharp het spruytjen kort afknaghen,
 Op dat de Winter vocht dat koren niet verderft
 End' soo haer Burghery van hongher niet en sterft.
 De Burghemeesters oock, op Rog elck na staet stelden
 Op dat den hongher haer door lang beleg niet quelde.

De daaghraad had zich niet so hastelyck ontdeckt
 Met haer schaerlaken kleed, oft ziet, de Trommel weckt
 Den Spaenschen Kryghs-man op, die hem met weer end' wapen
 Voor-ziet, end' treed zoo in Slagh-oord, om te betrapen
 'T belegherd Alckmaer volck, twelck noyt sagh eenigh Weyd,
 Met zoo verscheyden ruyck-ghebloemte beplaveyt,
 Als zy wel gheschackiert, met Spaensche Legher zaghen
 Verscheyden Vaandels end' verscheyden Slojers draghen;
 Zoo datse schenen schier ontallyck: niet te min
 Al scheelden zy van land, zy scheelden niet van sin,
 Om dit belegert volck al t' zamen te vernielen;
 Dat ziende sulck een macht van Volck, ging voor God knielen,
 End' bad hem aan aldus: ô God, ô ghoede God,
 Die altyd zyt den Scherm van 't volck dat dyn ghebod
 End' woord na-volghen wel! nadien o Heer erbarmigh
 Wy nu heel zyn benaud, weest ons nu een beschermigh
 End' goedigh Overhoofd, end' met dyn vleughlen, wilt
 Ons nu bedecken door dyn Sone Christum milt;
 Doch wy en eyschen 't niet ô Here der Heyscharen,
 Gh'lyck oft wy door verdienst dyn hulpe waerdig waren;
 Veel minder dencken wy, dat dyn gheheven hand
 Ons tot ons onschuld dreyghd; maer lyden t' onser schand,
 Dat onse sonden vuyl met zwaerder straf behoorden
 Gehstrafte te zyn, indien du woudst als een verstoorden
 Straf Rechter ghaan voorby dyn gh'naad' end' goedheyd beyd,
 End' strafden onse schuld na dyn gherechtigheyd,
 Maer roep ons twyffel-zaeck (ô Vader vol van goedheyd)
 Van dyn Rechts-vierschaer tot dyn Hemel-throon der zoetheyd,
 End' reynigh ons van schuld; end' dryf verr' van ons hals,
 (O God) d'aanstaende storm, vol schrick end' ongehevals:
 Want wat zal 't baten Heer, oft du ons voor deez tyden
 Van 't Spaansche Iock zeer straf al schoon hebt gaen bevryden,
 Zoo deez' onz' weyden groen; zoo dit ons schoon ggebouw [*sic*];

Zoo

Zoo oock zoo menigh Kind; zoo menigh Maghd end' Vrouw;
 Zoo menighen vromen Man; verwoestet end' gheplondert,
 Vermoord, verkracht, gheschend, tot Slaven uyt-ghezondert,
 Nu werden van deez wreed' en' woeste Spanjaards boos.

Maer och! ô God indien du gheen ghenaad' altoos
 Ons wilt bewysen, weest dan immer voor dyn eere
 End' Naam doch yvrigh; of ten minsten hebt o Heere,
 Doch medelyden met dit schoone Beed'-huys, daer
 Dyn alderheylighste Naam werd aangheroepen klaer,
 End' laet niet toe dat 't selfd' , door menschen-leer onveyligh
 End' stomme beelden weer van nieuws aen werd onheyligh.

'T ghebed voleynd, vergaert de Wet met den Kryghs-raed,
 End' overkomen t'saem, den Spanjaard vroegh noch laet
 Ter spraeck te staen, maer datie ghelycker hand all' zouden
 De Stad voor hare Prins, in vryheyd vroom behouden.

Als *Fredric* zaghe dat hem de Burghers t'zyner spyt
 De Stadt ontzeyden, Ja hem tertent trots ten stryd,
 Liet hy aen 't Zeglis twee Rinhuyzen vast bezetten,
 Om d' uytvaert van de Stadt gheheel te ghaen beletten:
 De Burghery dit siend' is uyt-ghetrocken rasch.
 End' twee Rinmolens, met 't een huys verbrand tot asch,
 Zy hebben oock ghedaen een uyt val met haer Ruyters
 Om weer te maken een wegh door haer Stad-besluyters,
 Maer siet, den Spanjaard tracht, haer weer te dryven in:
 De Burghers vallen aen met sulcken kloeken sin,
 Dat nu den Vyand vlied, dan keert hy 't voorhoofd weder
 End' jaeght de Burghers voor, die haest weer vellen neder
 Den Spaenschen hooghmoed trots: zoo datmen twyfelt wie
 Het veld behouden zal: doch ons Beleggers, die
 Met menight quamen voort, verdreven noch ten lesten,
 Die Steedsche na haer Stad, end' binnen haren Vesten,
 Ia volghen haer zoo kort, dat sy schier met malkaer
 Ter Stadt in raeckten, maer het Grof-geschut trof haar

Zoo

Zoo dapper, datse knap haer weer na't Legher haasten,
 Bezettende de Stadt soo dicht, soo dat ten laasten
 Niet dan het Pluym-ghediert in of uyt komen kost.

Och! als ick denck hoe streng dit strengh Beleggh begost!
 'T welck zeven weken lang, de Stadt seer zwaer ghing krencken:
 Zoo kan ick geen droef-dicht ghenochsaam nu bedencken,
 Om levendigh nae eysch des Stadts benautheyd meest
 Wel uyt te beelden: Dies ò Gheest daer alle Geest
 Beweghing ende Geest, ja leven van ontfanghet,
 Verlevent my myn *Pen*, op dat z'alleen aanvanghet
 Dyn grote kracht zoo wyd te spreiden in 't ghesicht
 Van alle-man; dat die, door al de Wereld vlicht.

Als *Fredric* te vergheefs hadd'op-gheescht deez Stede,
 Ging hy seer spytigh als syn storm-tuygh maken rede,
 Om deze vrome Stadt te winnen met gheweld,
 Dies heeft hy eerst-klaps zyn begravinghe besteld,
 Om 't dondrigh Grof-gheschut dicht voor de Stad te planten,
 Daer Haarlem hem toe zant drie-hondert rapse Quanten,
 Die voor de Vriesche poort een Schans op wierpen groot,
 Met veel Loop-schansen, tot bescherm voor 't snuyvende loodt.
 Den seventhienden van Ooghst-maand heeft hy sien laten,
 Zyn Storrem-bruggen lang van delen vast op Vaten;
 Hy plante voor de Stad oock twintigh Stucken, daer
 Hy Yfers mede schoot van veertigh ponden zwaer;
 Hy deed zyn Trommels slaen, om den storm aan te seggen
 Zyn Kryghs-luy, die zyd-wyd, soo hier soo daer noch leggen,
 Die met een snelle vlucht vergad 'ren op het end'
 By duysenden al om, end'om haer Hooftmans Tent:
 Ghelyck men d'Honden om den lagher snel siet lopen,
 Op 't hooren blasen, als die na de lacht zelfs hopen
 Dit moedigh raps Kryghs-volck, verstaand'haar Hoofts bevel
 Bereyd zich haastigh om te stormen vinnigh fel:
 Ghelycker-wys men siet de zeer kloeck' Ambachts-lieden

Haer

Haer reedschap maken reed al eer sy aen 't werck vlieden;
 De Glase blazer steeckt op sijn staegh levend vier;
 De Timmerman kunst-ryck die slypt sijn bylen hier;
 De Smit blaest op sijn Smitz; de Metslaer ghnut zyn stienen:
 De scherpe Schilder daer die mengt fijn veruw in ienen:
 De Drucker steld by ry sijn sprekend' Lootjens mee,
 End' deez' Soldaten-werld ziet vliegghen niet soo drie
 Het teyken van de Storm of 't ghaet al knap bereyden
 Zyn Kryghs-gereedschap al, end' lustigh op de weyden,
 Zoo brand het heel van lust, om door sijn manlyck slaan
 De Stadt te winnen, oft zyn leven quyt te gaen.

Doch d'Alckmaer Burghers siend' al dit Spaans storm-bereydzal
 En sliepen niet, maer door haer Overheyds beleydtsel,
 Voorzien hun sommghe met goed lont, Kruid ende Lood;
 D'een met een langhe Spiets; d'aer met Mosquetten groot;
 De zom'ghe kiezen wree' door-ryghend' Hellebaerden:
 End' d'and're grypen bien-af-mayende Slagh-swaerden;
 Hier de Bosschietter stelt 't op ruymend Grof-gheschut;
 Daer komen Vryers en de Vrysters (oock tot nut)
 Veel stiens aentorssen kloeck, end' meest al d'Alckmaer Vrouwen
 (Haer teedre Vrouwen-aard verlatend) ghaen kloeck brouwen
 Veel ziedend broeyend byt-kalckwater yslick heet
 End' brand-teerhoepen zwart beschickense ghereed;
 Iaa self 't schyn slechte Volck dat nimmermeer, oft'zelden
 Den bosen wederstaet, dat toont zich hier als helden,
 Om dit Spaens Kryghs-volck van de Stadt te dryven veer:
 Zoo datmen siet, dat Man, wyf, Kind, groot-hertigh, eer
 Verlaten willen haar ghewenschte waerde leven,
 Dan haer gheboorten Stad blood-hertigh te begheven.
 D'achtienden van Ooghst-maand, vroegh liet den Spanjaerd 't viet
 Zeer yselick schind'ren van zyn zwavel blixem sier,
 End, schricklick dav'ren sijn Salpeterighe donder,
 Die uyt Weers hoofden van Metael, snel ghuyvend, onder

De huysen van de Stadt zeer vreeslick schoten fel,
 Twee duysend ende noch drie hondert schoten snel,
 Met zulck een vreeslick luyd gheluyd, end' gruwlick gruem'len,
 Dat felt de Burgery des lucht, bezwymelt wuem'len,
 End' vallen uyt de lucht al susyzebollend neer:
 D' inwooners van de Zee, die jachtend heen end' weer
 Tot in den af-grond diep, verbaest van 't anxtlick schieten,
 Doch d' Alckmaer-Burgers niet, die vroom, noyt en verlieten
 Haer hoeck-flach om 't Geschut, maer ghaen heel onverbaest
 Dat onweer door een aer onweer verjaghen haaft,
 Want 't Alckmaer grof-geschut komt alzoo dapper treffen,
 In 't Spaans slagh-oord, en maeckt daer door een breewegh-effen,
 End' 't rabraackt van 't Krysvolck aen fleters d' arme Le'en,
 Dat heel verplettert vlicht aen duyzend stucken heen.

Terwyl een Vaar zijn Zoon moed gheeft, komt een klood zweven,
 Die geeft den Vaar de dood, end' 't Kind schrick ende beven.

Terwyl een Hopman hier met mond end' hand ghebied,
 Soo komter snuyven uyt de Stad een lood, dat vlied
 Hem tot den mond zeer snel in tusschen zyne tanden,
 Dat hem beneemt de spraack, end' 't woyven van zyn handen.

Terwyl een Hooftman daer steld sijn slagh-oorden rad,
 Zoo komter snuyven uyt deez blixem-donder-Stadt
 Een guyvend Yser, 't welck een man maar vlicht aen flarden,
 End'stroopt zyn Buurman d'hoed van 't hooft, 't vel van den derden

Terwylder een Soldaet neer bockend ghespt zyn schoen,
 Zoo komter eenen klood snel gonsend tot hem spoen,
 End' neemt hem arm en bien, ja kruymeltz' heel aen kruym'len,
 Hy rolt daer heen, sijn Maats die lacchen om sijn tuym'len.

Hier tusschen zachmen dat elck Burgher stryd om stryd
 Na haer Hooftmans bevel liep moedigh ende blyd,
 Tot deez' aenstaende Storm, die 's avonds t' hallef vieren
 Als een Noord-wester kaack, aenstuyven quam end' tieren,
 Welck hagheld' op de Stad niet dan ghekogheld lood;

Welck

Welck reghend' in de Vest oock niet dan Spanjaards doodt;
 Welck op den Storm-burg haest op wurp een duyn van doden;
 Welck 't water van de gracht als enckel bloed deed roden;
 Welck door de spaend'ren, 't zand, de vlammen end' de roock,
 Deez' Stormers heeft bedeckt met wolcken dick van smoock;
 Welck in de Burghers weckt, een grage stryd-lust bloedigh,
 End' in de Spanjaards zulck een Veld-geschrey mis-moedigh,
 Dat 't schynt dat d' Hemel zelf van 't luyd gheluyd verwickt,
 D' Aerd daer van davert, ja den Hel daer van verschrickt:
 Want d' Alckmaers hettigh hart, met't voorhoofd straf, vol kreucken
 En d't heet beroerde bloed, bewees ghenoech het jeucken
 Van haer bloed-tanden graagg: want noyt en sachmen, dat
 Den grammen Hemel-arm, veel snelder loste glat
 Zyn Haghel-stienen, op een schoon bezayden Acker,
 Ghelyk' m' uyt *Alckmaer* sach dick vlieghen snel end' wacker
 'T ghekogeld haghel-lood; end' zoo m' uyt *Alckmaer* zach
 De keghel-stienen hard, dick snuyven op dien dagh;
 Ja zoo m' uyt *Alckmaer* sach zeer schrickelyck dicht schieten,
 De brand-teerhoepen fel, end' 't heet kalck-water ghieten,
 In 't bloed'ghe Spanjaards hart, op d' harde Spanjaards kop,
 Om d' arme Spanjaards hals, in 's Spanjaards oogh end' krop:
 Dood, quest, brand end' broeyd, veel spaens krys-volck met allen.
 Gheen Schutter, hy en heeft een Spanjaard voor sijn wit
 Gheen worper, oft sijn stien kneust, hoofd, arm, bien oft lit;
 Gheen Teer-hoep die niet werd om een Spaens-hals gheschoten,
 Gheen Spanjaard die niet werd met water heet beghoten:
 Van al dit snuyf-geschut, van al dit fei ghewerp
 En zachmen niet yet vergheefs ghedaen werd scherp.
 Om dat het eens-klaps werd ghebonst van boven neder:
 Doch niet te min elck Spaans Soldaet quam met sijn leder,
 End' droegh zelf na de Stad sijn wegh op sijnen rug,
 Ja passen niet' eens op al 't schieten, ghieten vlug,
 Maer

Maer gheven hoeft end' keel gheheel end' al ten besten,
 Doch nimmermeer de rug, nog oock de zyd': ten lesten
 Al hobbetobbend om, end' om, end' wederom
 Zoo komter op 't Bolwerck al vry een grote som:
 Waer door de Burgery verschrickt, verbaest verwondert;
 Schoot, smeeet, wurp, stack end'brack, van boven neer in 't hondert,
 Dies sy heel in malkaer verwarrend', hand voor hand
 T'saam vechten, soo dat doen de Burgher hem bevand
 Te stryden onder 't Veen der Spanjaerds; end' de knechten
 Der Spanjaards, sachmen om end' om 't Stads Vaendel vechten,
 Zoo dat door 't stof, roock, smoock, men d' Alckmaer Burgers van
 De Spanjaerds in de Storm, náu onderscheyden kan;
 Gelyckmen somtyds ziet malkanderen snel ontmoeten
 Twee zwermten Muggen, die d' een d' ander fel begroeten,
 Al zwermend tuymelend met een neef-neef-neefs ghegons,
 Schier als een wolck van stof ghaen zwieren rond om ons,
 D'een komt aen 'd'aer vlieght wegh, end' snuyvend door malkander
 Zoo datz' al heel verward, men niet kent d' een voor d' ander.
 Maer d' aldermoedighst van de Burgherye slaan
 De handen aen 't Rappier, aen 't Slachswaerd ende gaen,
 Van achter end' van voor, rechts, slincx soo manlyck schermen,
 Dat oock een stienen hert (die 't sach) hem mocht ontfermen.
 Want hier een Borger klooft een Spanjaerds hoofd aen tween,
 Zoo dat elck bloedigh' helft, valt óp een schour alleen.
 Deez' werpt een Spanjaerd met Kegel stien int voorhoofd,
 Dat't breyn daer werm uyt spat. Deez' daer een Spanjaerd doorklooft
 met sijn scharp Slach swaerd lang. Dié ryght daer aen een Spiets
 Twee Spanjaerds inde vlucht, maer vast en vord'ren niets,
 Want 't yser zietmen voor, end' achter 't hout uyt-steken,
 Zy swieren heen end' weer, 't ghesicht beghint te breken,
 Zy stroncklen zwym lich neer, Haar ziel rood van bloé-dorst.
 Vlieght eens-deels uyt haer rug, spoyt aardeels uyt haer borst.
 Deez' slinghert met der vlucht, een vette Teer-hoep brandigh

Af-

Om eenen Spaenschen hals, die willend' onverstandigh
 Af-treken metter hand, voelt niet dan enckel vier,
 Waer door hy van de Vest, vlied dul end' razend schier;
 Maer sijn voet heffend' aen den slingher-roos ten lesten,
 Stort, hy met 't hooft om laegh, in 't water van de Vesten,
 End' siet deez' Spanjaerd raackt (ô zeldzaem wonder groot)
 Al brandend, hangend, end' al drenckend aen sijn doot.
 Twyls hier een Spanjaerd ghlist (in 't klimmen van sijn ladder)
 Hangt hy aen d' handen vast: maer hier komt een Stadtsmadder
 End' mayt hem d' handen af, met sijn zeer scharp' Cortlas;
 Syn druypend' handen die bekleppen den leer ras,
 End' plomp verloren stort sijn rapp'ghe Romp zeer peucklich,
 Van boven neer met 't hooft diep in de modder deucklich,
 End' staat zo op zyn hooft, end' wyst noch na de gheen,
 Die hem den dood-slach ghaf, met 't een end 't ander been.

Hier kryght een Spanjaard een dood-steeck in sijner zyde,
 'T welck voelend', keert de rug, vliet van de Vest by tyde
 Na 't Legher, end' schryft langhs den wegh met purper-inckt
 Zyn droevigh ongeluck, dat uyt sijn wonde zinckt.

Daer werd' een Spanjaard met 't Rappier den buyck door-reghen,
 Waer door hy valt in 't zand; den Burgher onversleghen
 Trapt hem zoo lang, op 't lyf tot dat hy spouwt onsoet,
 Half door de mond end' door 't lyf, sijn darmen end' sijn bloet;
 Ghelyck door 't treden op den Wyn-pars met ziet stoyten
 Veel roode beexskens uyt blaauw'-rype Druyven spoyten.

Een ander kryght een steen, op sijn hers-becken meest,
 End' vallend' gheeft hy knap als spillebiend' sijn gheest.

Hier bongster een een Spaansch van boven de Borstwering,
 Die valter een op 't hooft, deez' valt met zyn om-kering
 Een derd' oock onder voet, de derd' een vierd, een vyfd,
 De vyfd' een sest, tot dat daer niemend staande blyft,
 Maar raacken zoo beneen, som went'lend, som met draven,
 End' werden leven-dood zoo in de graft begraven;

Ghe.

Ghelijck de jonge jeught somtijds veel stienen zet,
 langht, end'lings op een rij; end' daer na luchtigh met
 de voet de voorst om-stoot die al den hoop maackt ghaende,
 zoo datter metter haest niet eenen steen blijft staende.

Door 't kloeck verweren van de vrome Burghers, most
 de Spanjaard weer de wegh dien hij eerst had beghost;

Maar om dat sij tot drie-mael werden knap verversset,
 met veel meer volcks als oyt de Stad was overparsset,
 zoo dorstense niet wel wegh vlieden uyt de storm,
 want wie 't daer schoon ontliiep, die werd als een aerd-worm
 van sijnen Hopman strax, door-hackeld, end' door-steken,
 ghelijck aen derthien van haer vluchtlings is ghebleken;

Waar door sij meer uyt nood, dan uyt min, mosten, voor
 den derder lesten reys aant stormen; dies sij door
 al 't haghel-blauwe loot; door al die vlammen' hoepen,
 door al 't snuys-keghel-stien, met krijschen end' met roepen,
 in 't lest weer raackten op, het Vriesche- Bolwerck hoogh
 in zulcken menicht, dat daer voor der Burghers oogh,
 drie Vaand'len stonden, die al riepen luyd, *Victory*;
 maar zeer kort duurde deez' hovaard'ghe Spaansche glory:

Want gh'lijck een tijgher die bestormt werd in sijn hol,
 zijn jaghers tuymen doet, verschrickt hol over bol,
 door zijn hel-blixem-oogh, door zijn verschricklijck tieren.

Alzoo oock d'ooghen van de Burghers die als vieren
 in 't voorhoofd bloncken, ghaf de Spanjaards sulck een schrick
 dat 't ijser-hard-Spaensch hert haast in een ooghen-blick,
 veranderd' in bros ijs, 't bros ijs in een koud water,
 end' 't water koud in damp; Want 't klater-roers-gheklater,
 het dav'ren des musquets, end' 't dond'ren van 't geschut,
 dat trof zoo dapper in deez' Spaanschen hoop (die schut
 noch scherm en hadden, maer blood stonden ende vochten)
 dat deze stromers trots, (die men de dood eer mochten
 dan vreze brenghen aen) dat desen moed'ghen hoop

(Die

(Die noyt bezweken; Ja noyt trocken op der loop,
 dan nu alleen voor deez' vroom' Alckmaer-Spanjaard-temmers)
 Zoo haast veranderd' in bloo vluchters, tuymlaars, swemmers,
 hierbij quam noch 't ghevecht, 't ghesteeck, breeck, smijten, slaen,
 der burghers, die als vroom' end' kloecke helden staan,
 ontladend' al haar kracht op deez' bestormers vinnigh.
 Ja styver dan oyt een onweer'ghe wolck ontsinnigh
 op 't rijpe koren lost sijn reghen, haghel, wind.
 Want siet dit Alckmaar-volck, vernielt al wat het vindt.
 Het vlicht, het loopt, het draaft, door zwaard, door bloed, door dooden,
 end' 't schermt zoo ijslijck, dat d'een helft der Spanjaards vloten,
 met d'afgrijslijcke dood gheveruwt in 't voorhoofd bleeck,
 end' dood-slaghs zorg in d'hiel, end' die niet wegh en weeck,
 die werter heel vertreen, die werd met 't zwaard door-reghen,
 zoo dat den meesten hoop bijkans al werd versleghen.

Het viel al over-hoop, dood, leven, hallef-dood,
 want d'alckmaars heftigheyd, wierd in het eynd zoo groot,
 dat hare zwaerden scherp niet dreyghden zonder slaghen,
 niet zonder wonden slaan, end' wondend niet en jaghen,
 de zielen uyt het lijf; Zij rangdent al, al aen,
 end' dodender veel meer, als sij wel slaghen slaen.

Maer de Vaandraghers die, de loopschand veel meer vresen
 dan d'afgrijz'lijcke dood, end' wiens hert hoogh gherezen,
 leyd boven in haer krop, die staen noch even fier,
 met 't Vaandel in d'een hand, in d'ander hand 't rappier,
 end' ghaen ontsinnigh dul vol wanhoops zoo fel schermen,
 met haar bij-bleven volck, dat 't stadts volck blood deed kermen.

Maer 't grijpt weer moet in 't hert, end' t slach-swaerd in de vuyst;
 gaet kerven inden hoop, ghelijck de Madders juyst,
 gaan inde May-tijd met een kromme rug gheboghen,
 met open beenen wijd, met neer-gheslaghen ooghen,
 end' zweyend'-armen stijf af scheryen mad voor mad
 't gras, dat vlus weligh stond, dat leggent' af op zwad.

Zoo

Zoo ghaan deez Schutters oock, in deez dich-biende grazen
 Der Spanjaards mayen; die met schreeuweu, tieren, razen,
 Aan de zwaden storten neer, Deez raackt sijn voet van 't bien,
 DD'aar wort sijn bienen quyt, Deez raackt door 't midd'aan twien,
 Die 't hoofd heel van sijn buyck, deez voeld't swaerd aan de schenen,
 Hy wil wech lopen, maar als d'Aaxter wupt hy henen.

D'een Vaandrigh wyckend 't zwaaerd, valt met de Borst weer neer
 Heel onder 't ghulle zand. end' doende noch veel weer,

Ghelyk een blinde Mol, 't land om-wroet end'doordravet,
 Doet hy noch leven 't graf, dat levend' hem begravet:

Den and'ren raackte door 't veel stien-worps onder 't zand,
 (Die 't Vrouw-volck ghaven kloeck de Mans, hand over hand,
 Ghelyckmen hier de kaes hand over hand siet schepen)
 Zoo dat zyn heele lyf, lach onder d'aerd benepen,
 End'ghlyck den schilp-pad, roert hy niet dan 't hoofd end' 't bien.

Den derden Vaandrigh siend' dat hy daer bleef alleen,
 Met weynigh volx, zoo gheeft hy sijne borst ten besten,
 Tot des strijds onweer woest, maer snackende ten lesten,
 Om door den dood sijn naam te vryen van de dood,
 Verwacht staands voets zeer koen den hoop der Burghers groot.

Maar och! ghelyck een bosch vol van jonge Elste planten,
 Werd in een ooghen-blick gheveld van alle kanten,
 van een Heyr-legher dat beknelde werd van de kooud,
 Zoo werd dit Vaandel oock omcingeld end' benoud,
 Van zoo veel zwaarden schrap dat 't zelfd meest werd verslaghen
 Zoo dat dez Vaandrigh hem alleen schier van 't in' jaghen,
 Dies niet te min bedryft hy wonder groote kracht,
 Want na 't peryckel wast, wast oock sijn trotse pracht.

Ghelyck een vreemde Dog bezet van twintigh Rekels,
 Haar al te zamen toont sijn tand scharp als zekels,
 End' grauwend', snauwend', gheeft dan hier dan daar een snauw,
 Op sijn becinglers fel, zoo oock deez Vaandrigh ghauw,
 Smyt, steeckt, nu d' een nu d' aar, maar eynd'lyck hy bevindet

Hem

Hem heel bezet, end' moed, dies hy sich selfs bewindet
 In sijn waard Vaandel, 't welck hem in sijn leven ghaf
 Eer, en profyt, dat dient hem nu noch tot sijn graf.

Het overbleven Volck, verbaast, ghing haast wech-lopen,
 End' die ghewond end' moed was, sach men daer wech-kropen,
 Met zoo veel moets niet dat se van haar aensicht d' helft
 Om-keren dorsten: Want vreez' had haar 't hert bewelft,
 Zy doen haar best in 't vlien, maar d' Alckmaars int na-jaghen,
 Den een behelpt hem met sijn voeten die hem draghen,
 D'aar woelt met handen end' met voeten in de vlucht,
 D'eed wenscht om een goe wegh, den ander met een zucht
 Wenscht dat d'Aerd onder sijn moe voeten wijd op-rockte,
 End' beyd', die vlucht end' volcht, ghelyckelyck inslokte
 D'een niet dan slagen stroyt, end' d' ander niet dan bloet,
 Zy werpen van haar lijf, al het gheweer, al 't goedt,
 Haar Harnas Schild, end' Roers, haer Spietsen end' Mosquetten
 Doen haer gheen dienst meer, dan dat sy haar loop beletten,

Zy hebben schier 't ghesicht met 't hert verloren laf,
 End' als bloo-guylen ghaan voor een vroom Kryghs-mans graf
 Noch kiezen duysend vuyl oneerlycke doden,
 Want plomp verloren stort dit Volck (die schand'lyck vloten)
 Van 't Bolwerck schielyck neer: End' gh'lyck een wind-buy vreemt
 Oft een val waters snel, het hoogh gheboomt wech neemt
 Van 't hangen van een bergh, daer d' Esch op d' Eyck comt zacken,
 Den Eyck valt op d' Abeel, d' Abeel met breetacken,
 Valt op den Elst, en d' Elst die valt ter neer de Lind,
 Zoo dat men op die streek, gheen staande boom meer vind:

Zoo nemen oock met haer dit volck door 't schrikkelyck vallen
 Al 't Volck dat haar te hulp, op klout'ren quam de Wallen,
 Want d' een valt d' ander om, end' went'len zoo onfast
 Van 't bovenst van de Wal in 't onderst van de Graft;

Gelyck men Pynxsters siet de Boertjes met haar Snollen,
 In Schoorl merkt, van d' hoog' end' steyle duynen rollen,

Maar

Maer d' uyt-komst scheelt te veel, want 't lacht daer kleyn en groot
Maer hier, 't zucht, 't steent, 't kryt, 't kermt, en 't raact al aan sijn dood

Want d'een valt tusschen twee heypaalen met 't hoofd yslyck,
Met 't lyf int water kout, verworghet hem soo afgryslyck,
End'sterft niet om dat hy te vele waters drinckt,
Maer om dat hy verworghet om drincken niet en dinckt.

End'd' ander die noch met een teer-hoep is behangen,
En met kalck water heet, begoten al sijn wangen,
Zoo dat hy half ghekoockt, end'half ghebraan verzenget,
Stort inde graft, daer hy half-dood voort heel verdrenckt.

Een Twieling siend sijn Broer in 't water schier versticken,
Reyckt hem een hand tot hulp, die 't siend', zeer haastelicken
Met beyd sijn handen styf, beklept sijn Broeders handt,
End'treect hem door sijn zwaerdt in 't water, van het landt,
Zy gheven beyd'de moed' geheel end'al verloren,
End'sterven soo ghelyck sy t'samen zyn gheboren.

Een ander maackt sijn schild tot eenen schuyt end'roeyt,
Met handen gauw, maar siet terwyl hy zich dus spoeyt,
Zoo helt hy over-zyd, dies't water komt in lecken,
Dat Riemen, Schuyt, end'Man bedoven gaat bedecken,

Die nu met goed gheluck, al raacken op het land,
Al wislense van plaatz', sy wislen niet van stand;
Want slooten, bruggen, noch aan-spraack kan niet bezaden,
Haar snelle vlucht, noch schrick, daer meed'sy zyn beladen,
End' die noch weum'len al ziel-toghend', in de gracht,
Die werden met een stien ghewurpen met voor-dacht,
Oft met een loot gheraackt, dat haar met haast gaat zeynden
Na 't vochte modder-graf, daar sy haar leven eynden.

Ghelyck het Tyger-dier, sijn Appel-vlecken breed,
Noch breder heeft gheveruwt, met 't bloet der Stieren wreed
End'der blood-vluchtse Koe, het welck een veld bestroyet
Heeft, met't ghekeelt ghediert, end'dat sijn hert verfroyet,
In sijne vrome daad gaat treden heen end'weer

Trots

Trots opt verwonnen Aas; end'wiens hert noch doet zeer,
 Om dan den honger hem zoo haastigh gaet begheven,
 Ia 'tmoeyt hem dat't ghediert om vichten niet weer leven.
 Alzoo de Burghers oock rondtom de doden ghaan,
 Trots dreyghen te vergheefs, end'wouden datse zaam,
 Weerom verzezen, om haar hittigh hert te koelen,
 Want sy van blydschap, noch gheen moedigheydt en voelen
 Zegt ons doch in wat School, ô vrome Burghers dat
 Ghy met dit Wapen-tuygh hebt leren schermen rat?
 Van wat School-meester hebt ghy toch deeze batze flaghen,
 Dit dood-steeck-brengen, nu 't vroom slaan, dan 't vroom na-jaghen,
 End'van wat Schutter 't braaf aan-leggen van 't Musket,
 Daar ghy zo menigh Man, hebt mee ghetroften net?
 En ist niet van dien groot', end'Hemel-kryghs-man krachtigh
 Die in een Niet, uyt niet, door sijne konst almachtich
 Het Weezen, wezen (van d'Aerd end'van d'Hemel) ghaf:
 En komt het u niet van dien Hemel God her-af,
 Die met een vasten Eed zeer heyligh heeft ghesworen:
 Dat hy den Schild, end'Vest soud zyn van d'Uytverkoren.
 Ist niet van dien goe God, die sijn volcx herten hard,
 End'die d'Hovaard'ghe gheeft, een bevend Vrouwen hert
 En is het oock niet door diens Opper-meester wercken,
 Die door de zwacke kranck, sterck overwind den stercken?
 Op dat met heylighe verwond'ring in de klaar
 End'lichte werck-daad, van sijn diepe oord'len zwaar,
 Men den Werck-man alleen, end'niet de snoo Werck tuyghen
 Zeer heyligh eer'end'hem alleen de knyen buygen?
 De gantsche Burghery komt vrolyck lopen door
 Dit Aasem-loze volck, dat achter ende voor
 Het hele Bolwerck dect, de Roers end'd'Hellebaerden,
 met 't Kryghs-volck leyd, hier door malkand'ren op den aerden.
 Hiet leyd een groot-mans arm' aan 't lichaam van een dwergh,
 Gheheel end'al bespat, met bloed, breyn, end'met mergh:

Daer

Daer, d'Hopmans handen aen een slechten Kryghs-mans armen,
 End' pronckt noch om sijn hals met kettings warm van darmen;
 Hier leyd een Oud-mans hoofd, op een Iong Paadjes lyf;
 Daar sietmen oock noch dat de vinghers alle vyf,
 Van d' afghehouwen hand, een spiets noch vast bekleppen:
 Hier leydt end' zmoorter een, die sijn aam niet kan sceppe[n]
 'T muur-brekend Coper schoot weer acht'half-hondert [maal.]
 Op achthien schoten nae: Doch *Fredrick* vond noch Waa[l]
 Noch Spanjaard, dien hy tot weer-stormen kost verkloeck[en]
 Want niemand woud sijn dood, voor 't doodend' *Alckmaer* zo[ecken,]
 Waar door sy los van hoop, steelwys wegh-slopen voort,
 De Spanjaard-vrye Stad ontsloot Boom, Brug, end' Poort
 D' ontzette Burghery die komt met grote hopen,
 Met open-herten bly, end' vrolyck t' zamen lopen,
 Spreeckt met ghevouwen hand, end' met gheboghen knien.
 Ghelooft zy d' Hemel-Heer, die al de Werld laat sien,
 Hoe dierbaer dat hy 't bloed houd der gheloovighe zielen
 Die ons heeft helpen 't Spaans wreed volck gheheel verniel[en,]
 Die over haar hoogh-moed, ons triumpheren doet,
 Ia met zulck een Triumph die eewigh duren moet,
 End' die rechtveerdigh straft, deez wreede dwinghelanden,
 Niet door Kryghs helden, maar door *Alckmaer-Burgers-h[anden.]*
 Lang moet dit *Lof-zang* zoet weer-klincken Burghery:
 End' lang, Stads-vaders, moet bestaan u Heerschappy,
 Daar met ghy alsins bebt u Burgherye goedigh
 Trouw-hertelyck beheerst; Ia dat u stad voorspoedigh
 In nering end' welstand, zoo langhe blyvestaan,
 Tot dat deez groten Al, al moeten zal verghaan;
 Want dan verwachten wy een Burgherschap van boven,
 Die eewigh zal bestaen, en niemand ons sal rooven.

FINIS